

Vlaams
Parlement

stuk **1924** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 19 februari 2013 (2012-2013)

Voorstel van resolutie

van de heren Jan Penris en Filip Dewinter,
mevrouw Marijke Dillen en de heer Joris Van Hauthem

betreffende het tijdelijk tolvrij maken
van de Liefkenshoektunnel
bij wijze van proef

TOELICHTING

Op dinsdag 29 januari 2013 keurde de Beverse gemeenteraad unaniem een motie goed, ingediend door de Beverse Open Vld, waarin aan de Vlaamse Regering wordt gevraagd de Liefkenshoektunnel geheel of gedeeltelijk tolvrij te maken bij wijze van proef.

De Antwerpse ring is de drukst bereden verkeersader van Antwerpen. De eindeloze files in en rond Antwerpen kosten onze samenleving veel geld en zijn fnuikend voor onze economie. De knelpuntanalyse 'R1 Ring rond Antwerpen' (december 2009) stelt terecht dat de verkeerscongestie rond Antwerpen "bijzonder ernstig" is. De filezwaarte en de voertuigverliesuren nemen overigens veel sterker toe dan het verkeersvolume. De kosten van de te grote verkeersintensiteit op de ring zijn overigens niet enkel economisch. De verkeersintensiteit op de ring eist in combinatie met de veelvuldige weefbewegingen ook zijn tol op het gebied van de verkeersveiligheid. De kans op een letselincident op de Antwerpse ring is zelfs dubbel zo groot als op de Brusselse ring.

Ondertussen is de Vlaamse Regering bezig met het voorbereiden van een beslissing met betrekking tot het Oosterweeltraject dat de Antwerpse mobiliteitsknoop moet ontwarren. Een beslissing wordt echter pas ten vroegste verwacht in het najaar van 2013 en volgens de huidige timing zou de realisatie niet voor 2021 zijn. Het heeft er nu echter al alle schijn van dat die timing niet zal worden gehaald.

Terwijl de files op de Antwerpse ring blijven aandikken, ligt er een tunnel – de Liefkenshoektunnel – die veel gekost heeft en die perfect in staat is om de ring gedeeltelijk te ontlasten, maar die schromelijk onderbenut blijft vanwege de tolheffing. Uit tellingen van de Vlaamse Automobilistenbond (VAB) blijkt dat vrachtwagenchauffeurs de Liefkenshoektunnel links laten liggen vanwege de tol. Uit een verkeerstelling van het havenbedrijf blijkt dat maar liefst 55% van de vrachtwagens van de E17 naar het Delwaidedok rijdt door de Kennedytunnel en dat – vanwege de kosten – slechts 45% de Liefkenshoektunnel gebruikt.

Het is onverantwoord dat de Vlaamse Regering de fileproblemen nog jaren zou laten aanslepen. Een maatregel als het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel, waarvoor trouwens een algemeen maatschappelijk draagvlak bestaat, is dringend noodzakelijk. De Liefkenshoektunnel is overigens de enige toltunnel in België. Voor de kostprijs van de andere tunnels hoeven de gebruikers niet bij te dragen.

De automobilistenvereniging VAB pleitte er al voor om de Liefkenshoektunnel tijdelijk tolvrij te maken. Ook de transportvereniging Syndicale Vereniging voor het Algemeen Beroepsvervoer Antwerpen (SAVA) deed al een voorstel om de Liefkenshoektunnel één maand tolvrij te maken om zo te onderzoeken welke verschuivingen dat veroorzaakt. Ze wees op de hoge kostprijs die vaak een hinderpaal vormt om de tunnel te gebruiken. Voor de wegvervoerders vormen die extra kosten soms tot een vijfde van hun ritprijs, stelt SAVA.

Ook de haven is sterk vragende partij voor het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel. Eddy Bruyninckx, de directeur van het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, wees er al op dat de Liefkenshoektunnel een haventunnel is, waarbij 40% procent zelfs havenintern transport is. Hij wees erop dat de vrachtwagens die er passeren in het kader van de havenactiviteiten, samen jaarlijks 23 miljoen euro neertellen voor het gebruik van de tunnel. Volgens Eddy Bruyninckx zet de tol een rem op de ontwikkeling van de haven op Linkeroever en is de tolheffing nefast voor de concurrentiepositie van de haven. Ook havenbaas Fernand Huts, CEO van de Katoen Natie, trachtte in te verleden al de druk op de Vlaamse Regering op te voeren om de tunnel tolvrij te maken.

Dat het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel wel degelijk soelaas kan brengen, bewijst het feit dat het Verkeerscentrum Vlaanderen kan beslissen de tunnel tolvrij te maken, wanneer er een zwaar ongeval gebeurt op de Antwerpse ring en er ernstige verkeershinder verwacht wordt.

Het lijkt onbegrijpelijk dat tegenover de vrijwel algemene unanimiteit vanuit de maatschappij en het bedrijfsleven de Vlaamse Regering koppig weigert zelfs maar de tijdelijke afschaffing van de tolheffing door te voeren. Het argument dat wordt aangehaald tegen het tolvrij maken, is van financiële aard. De concessieovereenkomst met de nv Tunnel Liefkenshoek loopt immers tot 2037. Wanneer de tunnel tolvrij wordt gemaakt, moet de Vlaamse overheid een schaduwtol betalen. De kostprijs van het tolvrij maken gedurende zes maanden wordt door de Vlaamse Regering geraamd op 25 miljoen euro.

Uit de eerder aangehaalde argumenten blijkt echter dat het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel grote voordelen zou opleveren voor de verkeersintensiteit op de ring, de files, de verkeersveiligheid, de concurrentiepositie van de haven en onze economie in het algemeen. Om geen kostbare tijd meer verloren te laten gaan, stellen de indieners van dit voorstel van resolutie voor dat zo snel mogelijk proefondervindelijk wordt onderzocht wat de effecten zijn van het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel door de tunnel tijdelijk tolvrij te maken.

Het Antwerpse bestuursakkoord tot slot spreekt zich niet uit over de al dan niet afschaffing van de tol aan de Liefkenshoektunnel, maar wil wel nagaan welke projecten, die kunnen worden ingepast in het Masterplan 2020, nu al gestart kunnen worden, zoals de optimalisatie van de bereikbaarheid van de Liefkenshoektunnel.

Jan PENRIS

Filip DEWINTER

Marijke DILLEN

Joris VAN HAUTHEM

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat:
 - 1° de verkeersintensiteit en fileproblemen in de omgeving van Antwerpen en op de Antwerpse ring in het bijzonder almaar toenemen;
 - 2° de files een hoge economische kostprijs hebben;
 - 3° de toegenomen verkeersintensiteit op de Antwerpse ring leidt tot een toename van het aantal ongevallen;
 - 4° de tol in de Liefkenshoektunnel een negatieve invloed heeft op de concurrentiepositie van de Antwerpse haven;
 - 5° de volledige uitvoering van het Masterplan 2020 nog lang op zich zal laten wachten;
 - 6° er een breed maatschappelijk draagvlak bestaat voor het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° bij wijze van test de Liefkenshoektunnel tijdelijk tolvrij te maken voor een periode van minstens zes maanden;
 - 2° te onderzoeken wat de mobiliteitseffecten van het tolvrij maken op de verkeersstromen rond Antwerpen zouden kunnen zijn.

Jan PENRIS

Filip DEWINTER

Marijke DILLEN

Joris VAN HAUTHEM